

דף סוגיה – הדתה או חינוך יהודי

כך תענו למי שתוהה "מה רע בקצת יהדות?"

אין בכך שום רע, כמובן. אבל יש רע בהצגת החילוניות כמפגרת, בעיוות ההיסטוריה ובאינדוקטרינציה פוליטית בכיתה. מדריך להורה הנאבק בהדתה

פורסם במקור ב-Ynet בתאריך 2.9.19

"אנחנו באים ממקום וולונטרי בלתי-פורמלי שבו יכולת ההשפעה שלנו על נשמות התלמידים ענקית", כך אמר מנהל האגף לתרבות יהודית במשרד החינוך, הרב איתיאל בר לוי, בכנס שהתקיים לפני כמה שנים. בר לוי הוא מי שאחראי בין היתר על "מרכזי העמקת החינוך היהודי" בחינוך הממלכתי, ערוץ תקציבי שמזרים לעמותות ההדתה מיליוני שקלים בשנה. מרחב הפעולה חסר התקדים שניתן להן בכיתות של התלמידים החילונים הוא עדות נוספת לכך שמשרד החינוך הפך ממשרד ממלכתי לכלי סקטוריאלי שמבצע את תוכנית העבודה החינוכית של הימין הדתי.

במלאות שנתיים למאבק המרשים של הציבור הליברלי נגד סממני ההדתה במערכת החינוך, כדאי לעצור ולבחון לאן מועדות פניו. שורה של מהלכים שננקטו בחודשים האחרונים מעידים על הקצנה במשרד החינוך, שמועל במעט האמון שהורים עוד מעניקים לו.

הנה מבחר מייצג: ההנחיה לתגבר "יהדות ומורשת" בלימודי העברית לכיתות א'-ב'; השתתפותו של החינוך בטקס מתן פרס לרב תומך טרור ועליונות יהודית; הרעיון להוביל תלמידים לקבר יוסף שבשכם – באוטובוסים ממוגנים ושיירות מאובטחות של צה"ל; הנחיות צניעות של בתי ספר לאורך מכנסים של בנות; מחטף לפני הבחירות לשנות את הרכב ועדת מקצוע האזרחות; קיצוץ התקציבים של עמותות החינוך ליהדות פלורליסטית; הסיווג המטעה – במכון - של עמותות תורניות שנכנסות לכיתות הלימוד כעמותות "פלורליסטיות"; והדובדבן שבקצפת: הסרת חובת יידוע ההורים על כניסת עמותות לכיתות של ילדיהם.

כל עוד הימין הדתי ממשיך לחלוש על משרד החינוך, המפתח המרכזי למיגור תופעת ההדתה הוא העלאת המודעות של ההורים, באמצעות מעבר על ספרי הלימוד של הילדים, ביורור מהי מהות העמותות שנכנסו לכיתות, ובמקרה הצורך לפנות למורה או המנהלת. זה קל יותר ממה שנהוג לחשוב, ומי שיודעות זאת היטב הן העמותות עצמן, שבשל כך עושות מאמץ להסתיר את ייעודן האמיתי.

ועדיין, כל הורה שמנסה להתמודד עם תופעת ההדתה לרוב נתקל בסדרה של שאלות, והנה מדריך זריז להתמודדות עמן.

שאלה: מה רע בקצת לימודי יהדות?

תשובה: כלום. אפשר וצריך ללמד יהדות גם בבתי ספר ממלכתיים, אם עושים זאת בצורה ביקורתית ומעמיקה. הבעיה היא שבנות השירות של העמותות לא מלמדות יהדות אלא מלמדות את הילדים שהיהדות של ההורים שלהן פגומה. הן לא מנסות להחזיר בתשובה את הילדים, אלא לבסס את הימין הדתי כאליטה לאומית ולעצב מחדש את הישראליות בדמותו של המגזר הנבחר. העמותות התורניות פועלות תחת האמונה שתפיסת העולם של הציבור החילוני סובלת מפיגור התפתחותי וניוון ערכי וחברתי. את העובדה שהציבור הכללי דוחה את החזון שלהן למדינת ישראל הן מפרשות כ"איבוד זהות" (איתי גרנק, המנכ"ל לשעבר של איגוד עמותות ההדתה) או "חלל ערכי" (אורי אריאל).

טענה: צריך להכיר את המורשת והשורשים שלנו, שמגיעים רק מהתנ"ך.

תשובה: לא מדויק. בנות השירות ועמותות ההדתה מציירות לתלמידים תמונה מעוותת שלפיה עמוד השדרה הערכי שלנו חייב לבוע ממצוות דתיות ומעשיות רבנים, כאילו הסיפור הזהותי שלנו לקוח כולו אך ורק מהדת; וכאילו הפרשנות של הציונות הדתית ליהדות היא – ורק היא - מייצגת את "היהדות". זהו עיוות חמור. העמותות הללו עוסקות בהנחלת יהדות של זרם מסוים וקטן מאוד בקרב יהודים. דווקא מי שחרד למורשת וחושב שצריך להכיר אותה צריך להזדעק אל מול הבורות, הסילוף והשמרנות

הדתית שאליה מסלילה מערכת החינוך את הילדים. הסיפור הישראלי נעוץ עמוק בתנועת ההשכלה ובתנועת הלאומיות המודרנית והליברלית.

שר החינוך אמנם חושב שתחיית העם היהודי וגלגולו המודרני הם טעות מצערת ("לצערנו באלפיים שנות תורה קרו דברים כמו תנועת ההשכלה והאמנסיפציה", אמר בשיעור לתלמידים במכינתו), וכחלק מאותו רציונל מסתירות עמותות ההדחה מתלמידים את העובדה שהציונות ביטאה מרד חריף בעולם היהודי הישן. שוליים סהרוריים יש בכל חברה, אין סיבה להכניס אותם לכיתות הלימוד.

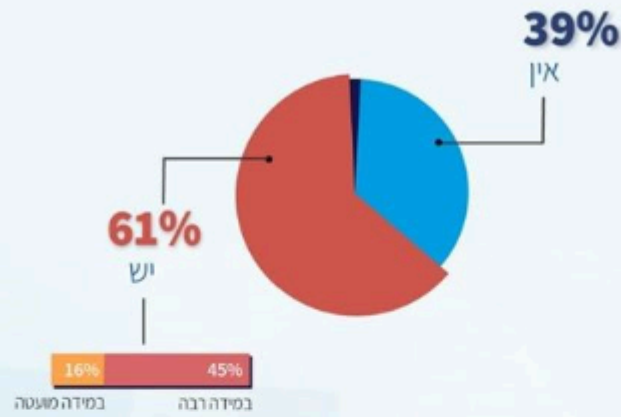
חדשות • חינוך וחברה

משרד החינוך יחייב את בתי הספר הממלכתיים ללמד תנ"ך ברציפות החל מכיתה ב'

עד כה ניתנה למנהלי בתי הספר היסודיים גמישות בנוגע לאופן פריסת שעות הלימוד במקצוע, אך השר יואב קיש החליט לצרפו לרשימת מקצועות הליבה שאותם מחייב המשרד ללמד לאורך כל שנת הלימודים בכל שכבות הגיל

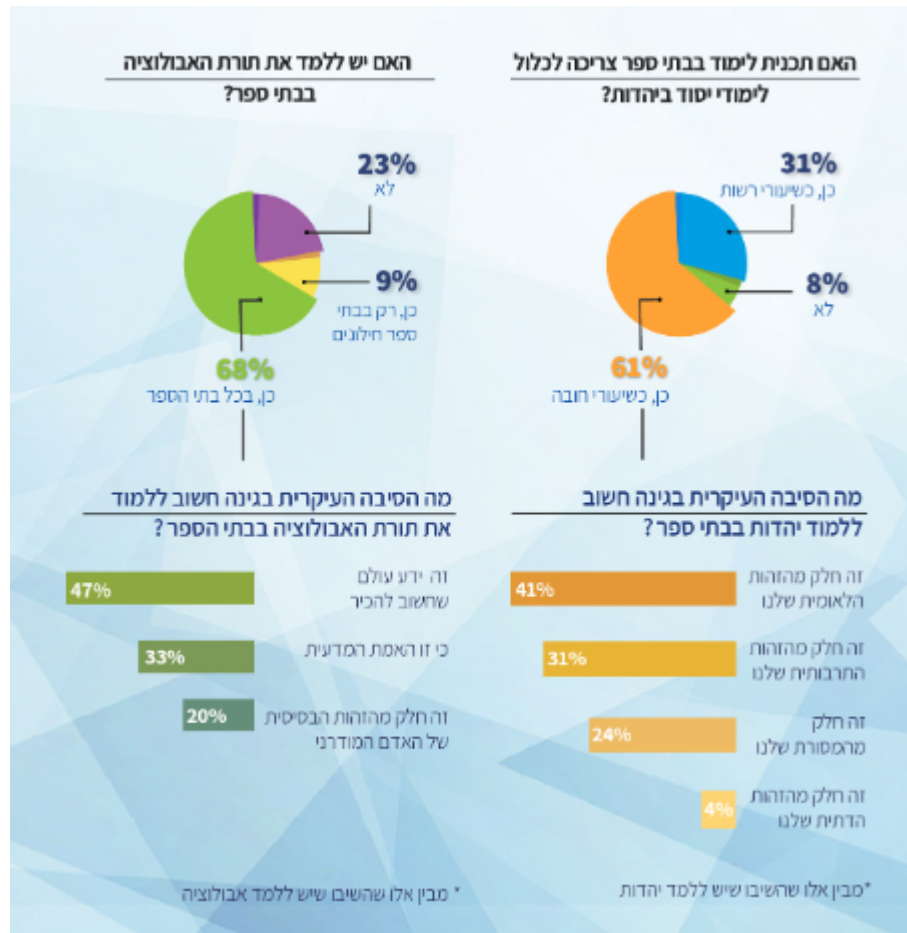
— [הצטרפו לרשימת מקצועות הליבה שאותם מחייב המשרד ללמד לאורך כל שנת הלימודים בכל שכבות הגיל](#) [הצטרפו לרשימת מקצועות הליבה שאותם מחייב המשרד ללמד לאורך כל שנת הלימודים בכל שכבות הגיל](#) [הצטרפו לרשימת מקצועות הליבה שאותם מחייב המשרד ללמד לאורך כל שנת הלימודים בכל שכבות הגיל](#) [הצטרפו לרשימת מקצועות הליבה שאותם מחייב המשרד ללמד לאורך כל שנת הלימודים בכל שכבות הגיל](#)

האם יש הדתה בישראל?

התחומים בהם חשים שיש הדתה

הכנסת תכנים יהודיים על ידי גורמים חיצוניים דוגמאות:

תבחנו 2-3 דוגמאות והביעו את דעתכם

